

КОНСТРУЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ АВТОРИЗАЦІЇ В АНГЛОМОВНИХ ЖУРНАЛЬНИХ СТАТТЯХ

Індивідуальна авторизація як вияв автора англomовного журнального тексту розглядається у статті з опертям на конструктивну граматику, яка відзначається єдністю форми та значення. Конструкції, що вказують на індивідуальну авторизацію, складаються із займенників першої особи в однині або множині у взаємодії з дієсловами на позначення перцептивного й емотивного сприйняття, розумової та результативної діяльності, комунікативної взаємодії, які сполучаються з додатками або підрядними додатковими частинами.

Ключові слова: індивідуальна авторизація, англomовний журнальний текст, конструкція.

Андріішина Е. И. Конструирование индивидуальной авторизации в англоязычных журнальных статьях. – Статья. Индивидуальная авторизация как проявление автора англоязычного журнального текста рассматривается в статье с опорой на конструкционную грамматику, которая отличается единством формы и значения. Конструкции, указывающие на индивидуальную авторизацию, состоят из личных местоимений первого лица в единственном или множественном числе во взаимодействии с глаголами, обладающими значениями перцептивного и эмотивного восприятия, умственной и результативной деятельности, коммуникативного взаимодействия, которые сочетаются с дополнениями или придаточными предложениями.

Ключевые слова: индивидуальная авторизация, англоязычный журнальный текст, конструкция.

Andriishyna K. I. Constructing of individual authorization in English journal articles. – Article.

The individual authorization as revealing of author of English journal text is observed in the article with the support of construction grammar, which is distinguished by a unity of form and meaning. Reflection constructions of individual author use personal pronouns singular or plural in connection with the verbs denoting perceptive and emotive perception, mental and resultative activity, communicative contact in connection with objects and object clauses.

Key words: individual authorization, English journal text, construction.

Авторизація як вияв творця тексту реалізується в текстах різних жанрів, виконуючи роль універсального текстотвірного компонента, який унаслідок співвіднесення з категорією автора ототожнюється з нею, але не є їй ідентичним. Авторизація досліджується в кількох аспектах: граматичному як обов'язкова характеристика висловлення, що вказує на автора, його констатації або оцінки дійсності [2, с. 263]; текстовому як прагматичний компонент тексту, який полягає у відображенні авторської позиції через поєднання прийомів соціально й індивідуально вербалізованого осмислення явищ дійсності, що вказують на автора [5, с. 256]; стилеметричному, зосередженому на вимірюванні стильових характеристик текстів із метою їх упорядкування та систематизації [1, с. 41]. Розвиток засобів масової інформації зумовив формування медійної авторизації як вияву автора, його констатацій або оцінок під час конструювання дійсності. Специфіка медійної авторизації полягає в тому, що текст створюється багатьма учасниками комунікативного процесу, кількість яких інколи сягає восьми [6, с. 48]. Тому медійна авторизація постає як континуум, що охоплює три основні різновиди адресанта: індивідуальний, представлений окремим автором, який знаходимо в американських новинних часописах *Time* і *Newsweek*; колективний, що відбиває співпрацю групи авторів, поширену в журналі *Time*; інституційний, який виявляється у відсутності вказівки на автора, притаманний британському виданню *The Economist*.

Найбільш поширена в англomовних журнальних текстах індивідуальна авторизація. Подібно

до художніх творів вона полягає у внесенні до журнального тексту авторських оцінок, які можна виявити, досліджуючи статті, підписані одним автором. Цей різновид авторизації відображає власне світосприйняття автора, його бачення теми та підхід до розгляду й аналізу змісту. Більше того, за індивідуальної авторизації адресант може розглядатися з урахуванням його біографічних, соціальних і культурних властивостей [3, с. 151].

Вербальне втілення журнальної авторизації виявляємо з опертям на конструкційну граматику [7; 8], яка враховує єдність форми й значення конструкцій із повнозначними дієсловами в ролі присудка у взаємодії з підметом і додатком, які при формуванні нового значення функціонують як одне ціле [7, с. 225]. Конструкцію, яка утворюється внаслідок взаємопроникнення елементів [4, с. 13], визначаємо як мовний знак, певний аспект плану вираження й плану змісту, який можна пояснити через поєднання форми та значення його компонентів [8, с. 219].

Відповідно, **мета** цієї розвідки полягає у виявленні конструкцій, що в англomовному журнальному тексті супроводжують індивідуальну авторизацію. Досягнення вказаної мети передбачає розв'язання таких **завдань**: дати визначення індивідуальної авторизації в англomовному журнальному дискурсі; диференціювати конструкції, що представляють індивідуальну авторизацію в досліджуваному дискурсі; установити зв'язок між індивідуальною авторизацією й конструкціями з притаманними їм формою та значенням. **Матеріалом** дослідження слугують статті з індивідуаль-

ною авторизацією, представлені в англomовному виданні *Time* [www.time.com].

Індивідуальну авторизацію в англomовному журнальному дискурсі визначаємо як вияв автора часопису, який відкрито себе позиціонує в тексті, надаючи оцінки описаним подіям і особистостям, вказуючи своє ім'я при поданні статті до друку.

Адресанти журнальних статей з індивідуальною авторизацією відображені експліцитними конструкціями з особовими займенниками першої особи однини або множини в називному відмінку (*I, we*) у функції підмета або об'єктному (*me, us*) відмінку як додаток [6, с. 226] у сполученні з дієсловами у взаємодії з додатками або підрядними додатковими частинами. Відповідно до взаємодії форми та значення складників експліцитних конструкцій виокремлюємо такі її різновиди, які відображають індивідуальну авторизацію: *перцептивне сприйняття автора; розумова діяльність; емотивне відображення; авторська діяльність; комунікативна взаємодія автора.*

Конструкції на позначення індивідуальної перцептивної авторизації диференціюють візуальне й аудитивне зображення вербалізованого змісту, відбиваючи безпосередні контакти автора. Конструкції з дієсловом *see* на позначення зорової перцепції вказують на сприйняття автором самого себе, що може досягатися через власну родину (*my son*), напр., *"I saw myself through my son's words – and didn't like how I looked"* (12, 22), або описуючи місце його діяльності (*school*), напр., *"It's been half a century since we've seen U.S. schools so roiled"* (12, 15). У наведених прикладах дієслова взаємодіють із додатками на позначення конкретного явища родини та більш загального – шкільної системи. Конструкція з дієсловом *notice* на позначення короткочасного зорового сприйняття й особового займенника *we* підбиває підсумок викладених раніше відомостей про описані взаємини акторів: *"As their characters fell in live onscreen, the stars developed a fond rapport. As Mara says with a smile, "Our relationship wasn't really something that we had to work on." Yes, we noticed"* (15, 122).

Аудитивний аспект індивідуальної авторизації представлений конструкціями, у складі яких дієслово *hear* сполучається з особовим займенником *I* та додатком на позначення іншої особи, представленій дружиною автора, напр., *"I hear my wife say"* (6, 63), або з інклюзивним займенником *we*, що з іменником *voice* вказує на сприйняття мовлення, наприклад, голосу відомої телезірки (Робертс): *"Roberts doesn't get much screen time, but we hear her voice, a lot, through Lee's earphone"* (10, 52–53).

Менш частотним дієсловом у складі індивідуальних конструкцій на позначення аудитивного сприйняття з особовим займенником *we* є *listen*, яке в наступному прикладі взаємодіє з додатком

one another, вказуючи, що на думку активіста Тома Хейдена, демократія спирається на взаєморозуміння членів суспільства: *"Tom was relentless activist and a loyal friend – a giant who never stopped pushing for peace and justice. He firmly believed that a strong democracy is a democracy in which we listen to one another <...>"* (14, 11).

Конструкції на позначення індивідуальної розумової авторизації диференціюються додатками, які відображають мисленнєву діяльність автора через сполучення з дієсловами *know, rate, review, think, believe, mean* та виразом *be aware*.

Експліцитна конструкція з особовим займенником *I* та дієсловом *know*, сполученим із додатком на позначення людини (*Boris Nemtsov*), вказує на авторське особисте з ним знайомство: *"I knew Boris very well"* (9, 16). Крім того, у конструкції із цим дієсловом та інклюзивним займенником *we* додаток позначає діяльність головних дійових осіб статті невдало через нестабільний час (*the Cold War is in its last stage*), наприклад: *"But neither faith nor ferocious scrambling can save them from inevitable. We know their mission will fail. It's 1983, and the Cold War is in its last stage"* (12, 49).

Конструкції на позначення розумової авторизації утворені особовим займенником *we* з дієсловами *rate, review*, які взаємодіють із додатком, вираженим неозначеним займенником *everything* абстрактного змісту: *"We were all rating and reviewing everything"* (13, 59).

Конструкції індивідуальної авторизації, що уточнюють авторську думку, формуються внаслідок взаємодії дієслова *mean* із додатком на позначення найменування людини, наприклад, зірки американського телебачення Джона Стюарта (*Jon Stewart*): *"I don't mean media filter in the usual sense of someone who takes in a great deal of news, scans over it and highlights those bits most worthy of your attention. I mean a filter like you find in a pool or a sewage-treatment plant, or you bloodstream <...>. In the body of American civil discourse, Jon Stewart was our liver"* (10, 51–52).

Конструкції із займенником *I*, дієсловом *know* у взаємодії з підрядною додатковою частиною відбивають знання автора про можливі наслідки написання своєї статті: *"All I know is that as soon as I rate the experience of writing this column I'm getting on the horn with the FTC"* (13, 59).

Конструкції на позначення мислення утворюються взаємодією особового займенника *I* із дієсловом *think* і підрядною додатковою частиною, вказуючи на авторське ставлення до осіб із високим політичним статусом (президентів): *"I think the initiative to adopt such a resolution should come from Donald Trump and Vladimir Putin"* (16, 22), а конструкція вказаного дієслова з особовим займенником першої особи множини в об'єктному відмінку *us* виражає спільну думку автора з

аудиторією (*most of us*), взаємодіючи з підрядним реченням, що висловлює ставлення автора до родини (*"Most of us think we grew up in a family of freaks"* (13, 15)).

Конструкція за участю особового займенника *I* і виразу *be aware* в поєднанні з підрядною додатковою частиною виражає авторську іронію, наприклад: *"I'm aware it's ironic that I'm whining about a less informed America after spending 17 years filling page that could have been about war or climate change with jokes"* (12, 59).

Конструкції на позначення віри та сподівання передаються сполученням дієслова *believe* з підрядною додатковою частиною та відбивають авторську ідею, що покращення економіки Росії призведе до реальних реформ у політичній сфері: *"Boris and I believed that if you improved the Russian economy enough, it would ultimately pave the way for real reform on the political side"* (9, 16).

Конструкції на позначення індивідуальної емотивної авторизації відбивають власний емоційний стан автора за допомогою дієслів *feel*, *miss*, *worry*. Конструкція з дієсловом *feel* передає позитивні почуття автора прислівником *beautiful* стосовно його власного стану: *"I was feeling almost effortlessly beautiful"* (13, 59), а сполучення дієслова *miss* із додатком указує на авторське ставлення до певної людини, якою може бути медійна особа, наприклад, Джон Стюарт: *"Of all the ways I'll miss The Daily Show host Jon Stewart – as comedian, truth teller, BS caller – above all I will miss him as a media filter"* (11, 16). Конструкція на позначення почуття занепокоєння автора через певні тенденції, яке він розділяє з аудиторією, використовуючи особовий займенник *we*, виявляється за допомогою вживання дієслова *worry* в пасивному стані *to be worried*: *"Should we be worried about these trends?"* (12, 24).

Конструкції на позначення індивідуальної діяльнісної авторизації спираються на взаємодію особового займенника першої особи в однині або множині з дієсловами, які позначають діяльність автора, та додатків. Відповідно до семантики дієслова позначають діяльність (*do*, *write*), зміну стану речей (*break*, *fix*), рух (*spend*, *go*), протидію (*face*).

Сполучення особового займенника *I* з дієсловом *do* та підрядним додатковим реченням указує на активну дієву позицію окремого автора: *"I did what any self-respecting woman would do"* (13, 59). Поширеним дієсловом у конструкціях на позначення результатів діяльності автора є *write*, яке позиціонує його в професійній діяльності написання книги (*I wrote*; *I was writing my book*): *"I was writing my book 'The sibling effect'; as I wrote at the time"* (13, 23–24). Інклюзивне *we* з дієсловами на позначення зміни стану речей *break*, *fix* формує конструкції для вказівки на спільну дію автора з читачами – написання правил (*we wrote*), їх змі-

ну – руйнування (*to break*) та залагодження (*to fix*), наприклад: *"We wrote the rules. We broke them. And we can fix them"* (12, 26–32).

Конструкції на позначення руху включають дієслова *spend* або *go*: *"I spent several years immersed in the science of brothers and sisters"* (13, 23–24). Наведене висловлення позначає метафоричний рух, спрямований на представлення автора (*spend several years*), для вказівки на його кількарічне захоплення наукою вивчення братів і сестер. Індивідуальна авторська конструкція на позначення руху з дієсловом *go* вказує на діяльність, спільну для автора й аудиторії (інклюзивне *we*): *"We have gone from three television networks to a thousand"* (13, 29).

Конструкція з дієсловом на позначення протидії *face* сполучається з додатком *global problems*, указуючи на глобальні проблеми, з якими доводиться стикатися автору разом із читачами, позначеними об'єднувальним *we*, наприклад: *"In the modern world, wars must be outlawed, because none of the global problems we are facing can be resolved by war"* (16, 22).

Конструкції на позначення індивідуальної комунікативної авторизації вказують на індивідуальну вербальну авторизацію й індивідуальне ставлення.

Конструкції на позначення індивідуальної вербальної авторизації зображають авторську діяльність із найменуванням мови як засобу спілкування дієсловами *tell*, *discuss*, *call*, передаючи безпосередню авторську взаємодію з особами, позначеними додатками. Конструкція з дієсловом *talk about* і додатком указує на предмет спілкування, а дієслова *urge* і *propose* позначають авторське примушення до дії.

Індивідуальна авторська конструкція з особовим займенником *I* і дієсловом *tell* у взаємодії з додатком на позначення певних осіб указує на коло авторського спілкування, наприклад, на його родину, представлену братами: *"I also did not tell my brothers"* (13, 23–24). У конструкціях із дієсловами *discuss* та *talk about* автор представлений особовим займенником *I* або інклюзивним *we*, а додатки виражають загальний предмет обговорення, позначений займенником *it*, наприклад: *"I didn't discuss it with them"* (13, 23–24), та більш конкретний – іменником: *"Without a word, they sum up what we talk about when we talk about love"* (12, 55). Сполучення займенника *we* з дієсловом на позначення вербального спілкування *call* і додатком, який указує на риси людини, характеризує фемінізм відомої зірки Бейонсе: *"It's the product of what we might call Beyonce feminism: sexually liberated, high gross and to argue with. Which is fitting"* (13, 53).

Конструкції на позначення авторського примушення до дії утворюються за допомогою особово-

го займенника *I*, дієслів *urge* та *propose*, додатка, що позначає певних осіб (*members*), та підрядного додаткового речення, яке вказує на авторську пропозицію, наприклад: “*I urge the members of the U.N. Security Council ... to take the first step*” (16, 22); “*Specifically, I propose that a Security Council meeting at the level of heads of state adopt a resolution*” (16, 22).

Конструкції на позначення авторського ставлення відображають індивідуальний підхід до описуваного; конструкції зі значенням бажання й оцінки виражені додатком. У конструкціях із семантикою бажання використовується дієслово *want*, наприклад: “*I do not want to be in a committed, dynamic relationship*” (13, 59). У наведеному прикладі автор висловлює своє небажання бути в позначених додатком відносинах (*relationship*). Сполучення інклюзивного *we* з інфінітивом дієслова *believe* відсилає до спільного бажання групи людей вірити у виражену додатком ідею (*myth*): “*We want to believe the viral myth because it’s uplifting*” (17, 21).

Конструкції на позначення оцінки з особовим займенником *I* та дієсловами *appreciate*, *react* відображають власне ставлення автора до позначеного додатком повідомлення, наприклад, е-мэйла (“*I appreciate the email from user-support*” (13, 59)), та спосіб реакції автора: “*I reacted the way most children do*” (17, 23–24).

Окрему групу утворюють модальні конструкції з інклюзивним займенником *we*, модальними дієсловами *can*, *need* у сполученні з інфінітивами

й у взаємодії з додатками на позначення певних речей, названих загальним іменником *thing* та конкретним явищем *political dialogue*, що відбивають авторський заклик до аудиторії, наприклад: “*But we can change things*” (12, 26–32); “*We need to resume political dialogue aimed at joint decisions and joint action*” (16, 22).

Отже, індивідуальна авторизація здебільшого виражена індивідуальним адресантом, позначеним особовим займенником *I*, та об’єднувальною позицією, представленою інклюзивним *we*. Індивідуальна авторизація репрезентована експліцитними конструкціями, що позначають авторську перцепцію з диференціацією візуального й аудитивного зображення вербалізованого змісту; розумову діяльність автора, авторський емоційний стан; діяльність автора; індивідуальну вербальну комунікацію автора та його ставлення до описуваного. Установлено, що конструкції з особовим займенником *I* є більш конкретними, відображають відомих осіб або певні речі, на відміну від більш загальних конструкцій із *we*, яким притаманне абстрактне значення. Виявлено, що в аспекті індивідуальної авторизації домінують конструкції на позначення перцептивної та розумової діяльності автора. Перспективи дослідження вбачаємо в розгляді конструкцій імпліцитного виявлення індивідуальної авторизації, яке зумовлене особистим зверненням автора до читацької аудиторії за допомогою особового займенника *you* та незайменникових конструкцій.

Література

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику : [учеб. пособие] / А.Н. Баранов. – М. : Эдиториал УРСС, 2001. – 347 с.
2. Золотова Г.А. Очерк функционального синтаксиса русского языка / Г.А. Золотова. – М. : Наука, 1973. – 351 с.
3. Располова С.С. Автор как реальный человек и образ автора в медиатексте / С.С. Располова // Вопросы теории и практики журналистики. – 2015. – Т. 4, № 2. – С. 149–158.
4. Рахилина Е.В. Лингвистика конструкций / Е.В. Рахилина. – М. : Азбувик, 2010. – 285 с.
5. Сыроватская Н.С. Авторизация: проблемы определения и научного описания на уровне предложения и текста / Н.С. Сыроватская // Известия Российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена. – № 12(89) (январь). – СПб. : Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2009. – С. 250–256.
6. Fairclough N. Media Discourse / N. Fairclough. – L. : Arnold Publishers, 1995. – 224 p.
7. Goldberg A.E. Constructions: a construction grammar approach to argument structure / A.E. Goldberg. – Chicago & London : University of Chicago Press, 1995. – 256 p.
8. Goldberg A.E. Constructions: a new theoretical approach to language / A.E. Goldberg. – TRENDS in cognitive sciences. – 2003. – Vol. 7, No. 5. – P. 219–224.

Джерела ілюстративного матеріалу

9. Time 16.03.2015.
10. Time 17.08.2015.
11. Time 16.03.2016.
12. Time 23.05.2016.
13. Time 30.05.2016.
14. Time 7.11.2016.
15. Time 30.11.2016.
16. Time 13.02.2017.
17. Time 20.02.2017.